

Når en gift person dør, og den længstlevende ægtefælle i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet overtager fællesboet til hensiddens i uskiftet bo, skal der efter forslaget ikke foretages nogen selvstændig skatteansættelse for afdøde for tiden fra begyndelsen af det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, og indtil dødsfaldet. Den længstlevende overtager efter forslaget § 13, stk. 1, indkomstskattepligten for hele det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, ligesom den længstlevende i øvrigt indtræder i og overtager afdødes rettigheder og forpligtelser.

Reglen om, at længstlevende, der får boet udleveret til hensiddens i uskiftet bo, overtager indkomstskattepligten, gælder også, når hustruen dør. I disse tilfælde får den i almindelighed kun selvstændig betydning, hvis hustruen har haft særskilt beskattede indtægter. Disse indtægter skal efter den foreslåede regel medregnes til mandens skattepligtige indkomst for det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted. Også her skal der efter § 12 i den gældende kildeskattelov foretages en afsluttende ansættelse af hustruens særskilte indkomst indtil dødsfaldet. Som tidligere nævnt synes praktiske hensyn imidlertid at tale imod, at der foretages en sådan afsluttende ansættelse.

Ved overtagelsen af boet til hensiddens i uskiftet bo bliver længstlevende formueskattepligtig af hele fællesboet foruden af sit eventuelle særeje. Længstlevende bliver derimod ikke formueskattepligtig af afdødes eventuelle særeje. Afdødes eventuelle særeje formueskattes ikke i tiden fra begyndelsen af det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, og indtil dødsfaldet. Først fra dødsfaldet bliver boet formueskattepligtig af særejemidlerne, jfr. forslaget § 18, stk. 3.

De foreløbige indkomst- og formueskattebeløb, der er betalt inden dødsfaldet, godskrives længstlevende. Det gælder også de foreløbige formueskattebeløb, der er betalt vedrørende afdødes eventuelle særeje. De således godskrevne foreløbige skattebeløb skal sammen med foreløbige skattebeløb, som længstlevende betaler i den resterende del af indkomståret, modregnes i slutskatten for hele indkomståret efter reglerne i kildeskattelovens § 60.

For efterfølgende indkomstår er den længstlevende ægtefælle efter sædvanlige regler indkomstskattepligtig af de fulde indtægter af fællesboet og formueskattepligtig af hele fællesboet foruden af sit eget eventuelle særeje.

Reglerne i forslaget § 13, stk. 1, om længstlevendes overtagelse af fællesboet til hensiddens i uskiftet bo fraviges i et vist omfang, hvis der før udleveringen af boet, men i umiddelbar forbindelse

med dødsfaldet, har været foretaget offentlig eller privat skiftebehandling, jfr. forslaget § 20 C, stk. 1 og 2. Afsluttes skiftebehandlingen med hele fællesboets udlevering til længstlevende til hensiddens i uskiftet bo, beskattes indkomsten fra dødsfaldet hos længstlevende, jfr. § 20 C, stk. 1, 1. pkt. De særlige regler i §§ 14 og 15, hvorefter afsluttende ansættelse af afdøde som hovedregel kan undlades, finder dog også i disse tilfælde anvendelse. Er der forinden udleveringen skiftet med enkelte arvinger eller med legatarer, anvendes de almindelige beskattelsesregler i forslaget §§ 16-18 på indtægterne lige indtil skæringsdagen i den endelige boopgørelse, jfr. forslaget § 20 C, stk. 1, 3. pkt.

Efter skiftelovens § 57, stk. 1, kan længstlevende ægtefælle få dødsboet udlagt uden skiftebehandling, når skifteretten skønner, at der under hensyn til længstlevendes særlige rettigheder — herunder navnlig retten til at udtage værdier indtil 12.000 kr., jfr. skiftelovens § 62 b, stk. 2 — intet bliver at udlægge til arvingerne, og længstlevende erklærer at ville overtage ansvaret for afdødes gæld. I sådanne tilfælde er det fundet rimeligt at anvende tilsvarende regler som for hensiddens i uskiftet bo. Længstlevende bliver således indkomstskattepligtig af alle indtægterne i det år, hvori dødsfaldet har fundet sted, jfr. forslaget § 13, stk. 2. Længstlevende bliver desuden formueskattepligtig for hele dette år af formuen ved årets udløb. Formueskattepligten vil imidlertid kun blive aktuel i rene undtagelsessituationer. Da udlægget efter skiftelovens § 57, stk. 1, også omfatter afdødes eventuelle særeje, bestemmes det, at længstlevendes formueskattepligt tillige omfatter de aktiver, der hidrører fra afdødes særeje.

Ligesom ved det uskiftede bo fraviges reglerne i forslaget § 13, stk. 2, hvis der før udlægget efter skiftelovens § 57, stk. 1, har været foretaget offentlig eller privat skiftebehandling, jfr. forslaget § 20 C, stk. 3.

2. Den afsluttende beskatning af afdøde, hvis boet skiftes i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet.

Ved den selvstændigt skattepligtige persons død foreligger der en foreløbig beskatning af hans indkomst og formue i tiden fra indkomstårets begyndelse til dødsfaldet. På tilsvarende måde vil der foreligge en foreløbig indkomstbeskatning, når en hustru, der er ansat særskilt til skat efter § 4, stk. 2, i kildeskatteloven, afgår ved døden.

Skiftes boet i disse tilfælde i umiddelbar forbindelse med dødsfaldet, må der tages stilling til, om de foreløbige skatter skal reguleres efter kildeskattelovens almindelige regler på grundlag af en slutskatteberegning.